

ПРАМОВА тав. А. Г. ЧЭРВЯКОВА

— Таварышы, даклад старшыні ЦК Саюза ССР тав. Молатава аб выніках будаўніцтва за 1933 год гаворыць аб аграмадных дасягненнях Савецкага Саюза ва ўсіх галінах сацыялістычнага будаўніцтва, а таксама ў галіне міжнародных палітычных адносін. Рост Савецкага Саюза ў цэлым з'яўляецца ростам усёй часткі Савецкага Саюза. Мне думаецца, што тав. Молатаў павышчае сваё ўступнае слова на сесіі ЦВК прысвяціў галоўным чынам тым аграмадным поспехам, якія мае РСФСР у справе асваення і будаўніцтва самых аддаленых акраін РСФСР.

Я асабіста лічу сваім абавязкам каротка апыніцца на тых аграмадных поспехах, якіх мы дасягнулі ў Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспубліцы. Гэта, мне думаецца, тым больш неабходна, што якроз сёння спаўняецца 15 год з дня агульнага Беларускай Савецкай Рэспублікі. Падвойчы вынікі за мінулы перыяд, мы хочам паказаць Савецкаму Саюзу і ўсяму свету, што тыя аграмадныя поспехі, якіх дасягнула Савецкая Беларусь, сталі магчымымі толькі дзякуючы Окцябрскай рэвалюцыі толькі дзякуючы ўмацаванню ўлады Савятам, толькі дзякуючы стварэнню Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік, як адзінай дзяржавы, арганічную і непарыўную частку якой складае БССР. (Апладысменты).

Беларусь у мінулым, з'яўляючыся часткай Расійскай Імперыі складала так званы Паўночна-Заходні край, які вылучаў сабой вельмі вядомую ганебную рысу асцеласці. Калі царская Расія ў цэлым з'яўлялася турмой народаў, то Паўночна-Заходні край з'яўляўся асобай рафінаванай часткай гэтай турмы, дзе прызначалі эканамічнае, палітычнае, культурнае, навуковае было лаводзена да сваёй крайняй ступені развіцця.

Пад несправядлівым паставінам кіраўніцтвам ЦК нашай партыі, пры падтрыманні і дапамозе з боку Савецкага Саюза і яго рабоча-сялянскага ўлада. Савецкая Беларусь адолела палітычна з прыніжанага, цяжкага становішча на неабмерцую вышыню.

Беларусь у мінулым амаль не мела буйнай прамысловасці. У дзёны момант Беларусь мае дзесяткі буйнейшых прамысловых прадпрыемстваў, на якіх працуюць дзесяткі тысяч рабочых, новых пролетарыяў, выраштых за час існавання ўлады Савятам.

Валовая прадукцыя прамысловас-

ці больш адсталых і некультурных частак царскай Расіі. Напярэдадні імперыялістычнай вайны грамадны ў Беларусі складалі толькі каля 30 проц. У дзёны момант пераўмяненасць сярод дарослага насельніцтва ў асноўным капіталісты-

лізавана. Мы адзначаем усеагульнае пачатковае навуковае ў тэорыі і практыцы і змагнемся за тое, каб ажыццявіць яго на базе дасягненняў. У раёнах сучаснай калектывізацыі ўсёагульнае абавязковае навучанне маю прававым асновам асноўнае значэнне. Мы развіваем гэту сетку асноўнае ва ўсіх частках Савецкай Беларусі і тым, каб усеагульнае навучанне ў буйнейшых і глыбока пераўмяненых арганізацыях не толькі на базе чы тыповых, але і сямейных. Паспяхі школьнага будаўніцтва трэба таксама азначыць тым, што мы забяспечым усёагульнае навучанне на рэальнай мове працоўных Савецкай Беларусі. Нашы паставіні ў справе культурнага будаўніцтва на абмяжоўваюцца толькі пераўмяненых школаў і дасягненняў. Беларусь арганізавала Беларускае Акадэмію Навук, у 1933 годзе мае 19 вышэйшых навуковых устаноў. Мы маем 83 тэхнікумы, 86 фабрыкаў, 76 фабзавучаў і рад курсаў, дзе ідзе падрыхтоўка чырвоных спецыялістаў усёй галіны сацыялістычнага будаўніцтва. Аграмадны поспехі ми-

Украіне, калі аналагічныя факты маюць месца ў Таджыкістане, то мы, камуністы-пацыяналы, абавязаны прадумаць тое, што мела месца на Украіне і ў Таджыкістане, правярыць, ці няма аналагічных з'явішч у нас у нашых рэспубліках і абласцях. Нам неабходна з усёй рашучасцю весці барацьбу супроць гэтых з'явішч, бо гэта з'яўляецца нашым асноўным важнейшым большэвіцкім абавязкам. Мы павінны памятаць наступнае ўказанне Леніна «... сацыялісты прызначаны павінны ў асаблівасці адстойваць і праводзіць у жыццё поўнае і безумоўнае, у тым ліку арганізацыйнае адзінства рабочых прызначаных павінны з рабочымі прызначаных павінны. Без гэтага немагчыма адстаць самастойную палітыку пролетарыяга і яго класавую салідарнасць з пролетарыятам іншых краін пры ўсіх і ўсякіх прадзелках, адрадах і машэніцтвах буржуазіі. Во буржуазія прызначаных павінны паставіцца ператварыць дэзунт нацыянальнага вызвалення ў ашуканства рабочых...»

Яркі прыклад таго, як нацыяналістычная буржуазія ператварала дэзунт нацыянальнага вызвалення прызначаных у ашуканства рабочых і працоўных для сваіх контр-рэвалюцыйных мэт, дае гісторыя контр-рэвалюцыйнай барацьбы беларускай нацдэмаўшчыны.

Уся гісторыя існавання Савецкай Беларусі—гэта гісторыя барацьбы контр-рэвалюцыйных нацыяналістычных агентаў супроць сацыялістычнага будаўніцтва, за аўтарытэту павяшчання капітала, за адрыў Савецкай Беларусі ад Савецкага Саюза, за падпарадкаванне Савецкай Беларусі суседнім капіталістычным фашысцкім дзяржавам.

Гэту сваю барацьбу яны вялі ва ўсіх галінах будаўніцтва. У галіне прамысловасці яны стваралі свае тэорыі, якія былі накіраваны на лоўню адрыў эканомікі Савецкай Беларусі ад эканомікі Савецкага Саюза. У галіне сельскай гаспадаркі яны стваралі тэорыі хутарызмаў, тэорыі імагінарнага калектывізацыі, і імагінарнага на кудалі хутарскіх элементаў, які на сваё кадры, арганізавалі ўзброеную барацьбу супроць Савецкага Саюза. Яны сваю барацьбу ажыццяўлялі ў галіне літаратуры, мовы і інш.

Пачаеся запытанне, чаму гэтыя з'явішчы мелі мець месца і ў Беларусі і на Украіне, і ў Таджыкістане і, відавочна, у іншых нацыянальных рэспубліках і абласцях

сваёй контр-рэвалюцыйнай работы. Самым яркім прадстаўніком гэтай свядомай, прадуманай правакацыі ў нас на Беларусі з'яўляўся праф. Ігнатоўскі, які на працягу доўгага часу з'яўляўся членам партыі, уваходзіў у кіруючыя партыйныя і савецкія арганізацыі і які, як ён потым сазнаўся сам, увайшоў у партыю, каб правакаваць партыю, быць нацдэмаўскім агентам унутры нашай партыі.

Нацдэмаўшчына Украіны аказалася звязаная з нацыяналістычнымі групамі Галіцыі. Яна арыентавалася на фантастычныя правакты нямецкіх фашыстаў у асобе Розенберга і інш. Дакументы, якія ёсць у нашых руках у сувязі з раскрыццём раду контр-рэвалюцыйных арганізацый у Беларусі, гавораць аб тым, што беларускія контр-рэвалюцыянеры, беларускія нацдэмы знаходзіліся ў сувязі з нацыянал-фашыстамі Заходняй Беларусі, што яны атрымлівалі грошы ад сваіх прыцеляў і апекуноў з суседніх дзяржаў, што яны ў сваёй барацьбе супроць СССР змыкаліся і атрымлівалі падтрымку ад імперыялістычных інтэрвентаў, ад фашысцкіх арганізацый Польшчы і Германіі.

Значыцца, мы маем прамы саюз нацыяналістычных контр-рэвалюцыйных груп і арганізацый у савецкіх рэспубліках з імперыялістычнымі інтэрвенцыянісцкімі элементамі ў іх барацьбе супроць Савецкага Саюза. Гэта прымушае нас з асаблівай увагай адносіцца да прашукаў з боку пасобных кіруючых агентаў у буржуазных дзяржавах, агентаў, накіраваных супроць СССР. Ад імя працоўных Савецкай Беларусі, я з усёй сілай заяўляю, што рабочыя, калгаснікі і ўсе працоўныя Савецкай Беларусі гатовы ў любую мінуту са зброяй у руках на справе пераверціць словы старшыні Савета Народных Кмісараў т. Молатава і народнага камісара па замежных справах т. Штэйнава аб тым, што мы нашоўлены рашучасцю самым самахварным чынам змагчы супроць усякай спробы паставіцца на СССР на яго паласце, гонар і будаўніцтва. Працоўныя Савецкай Беларусі далучыліся баялітасна адор усякай спробе адрыва Савецкай Беларусі ад Вялікага Савецкага Саюза.

БССР з'яўляецца пагранічнай рэспублікай. На працягу 700 кілометраў БССР мяжуе з буржуазнымі дзяржавамі. Таму ў нас, у БССР, пытанні падрыхтоўкі да абароны СССР

З поўным тэкстам дакумента можна
азнаёміцца ў бібліятэцы